

Kmetijski inštitut Slovenije
Druga priznana organizacija v govedoreji
Hacquetova 17, SI-1000 Ljubljana

DELOVNI KATALOG BIKOV

cikaste pasme

za leto 2009

*Katalog je pripravljen v okviru izvajanja rejskih programov v govedoreji za leto 2008
za priznano rejsko organizacijo v govedoreji:
Govedorejsko poslovno združenje*

Ljubljana, oktober 2008

Delovni katalog smo pripravili:

mag. Betka LOGAR, univ. dipl. inž. zoot.*
mag. Janez JERETINA, univ. dipl. inž. zoot.*
Bojan PEČNIK*
Tomaž PERPAR, univ. dipl. inž. zoot.*
Andreja BOŽIČ, univ. dipl. inž. zoot.*

* Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov:

- Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije

Izbor bikov cikaste pasme:

Rafko Rokavec, strokovni tajnik za cikasto pasmo, KGZS–zavod LJ

mag. Jože Bergant, dr. vet. med., OC Preska, KGZS - zavod LJ

dr. Tomaž Snoj, dr. vet. med., OC Preska, KGZS - zavod LJ

VSEBINA

Uvodno pojasnilo	3	852299	SMIHEL	14	
852221	GALLILEO	11	852406	MARIN	15
852230	GAMS	12	851817	TOM	16
852277	SURK	13			

UVODNO POJASNILO

Spoštovani člani delovnih skupin za odbiro in ocenitev bikov, selekcionisti in drugi izvajalci strokovnih nalog v govedoreji!

Pred vami je delovni katalog za leto 2009. Z izjemo mesnih pasem, smo za vsako pasmo pripravili svoj delovni katalog, ki služi posamezni delovni skupini pri odbiri. Delovne skupine za odbiro in ocenitev bikov za osemenje in pripust, ki bodo odbirale plemenske bike za osemenje v letu 2009 po pasmah sestavljajo člani:

lisasta pasma:

Slavko Ostrc, predsednik delovne skupine in član Zveze društev rejcev govedu lisaste pasme Slovenije
Boris Kunšič, član Zveze društev rejcev govedu lisaste pasme Slovenije
Marjan Špur, univ. dipl. inž. zoot., strokovni tajnik za lisasto pasmo, KGZS–zavod MS
Slavko Janžekovič, dr. vet. med., KGZS–zavod Ptuj, OC Ptuj
Peter Podgoršek, univ. dipl. inž. zoot., Kmetijski inštitut Slovenije

rjava pasma:

Sonja Arlič, univ. dipl. inž. zoot., predsednica Zveze rejcev govedu rjave pasme Slovenije
Marjan Pivk, član upravnega odbora Zveze rejcev govedu rjave pasme Slovenije
Matic Rigler, univ. dipl. inž. zoot., strokovni tajnik za rjavo pasmo, KGZS–zavod LJ
Anton Darovic, univ. dipl. inž. kmet., strokovni vodja PRO GPZ z.o.o.
Andrej Podpečan, član Zveze rejcev govedu rjave pasme Slovenije

črno-bela pasma:

dr. Marija Klopčič, univ. dipl. inž. zoot, strokovna tajnica za črno-belo pasmo, BF–Oddelek za zootehniko
Anton Darovic, univ. dipl. inž. kmet., strokovni vodja PRO GPZ z.o.o.
Matej Purgar
mag. Vitomir Bric, univ. dipl. inž. zoot, KGZS–zavod GO
Stane Cvetožar

mesne pasme:

Alojz Brdnik, univ. dipl. inž. zoot., predsednik Društva rejcev govedu za meso Slovenije
mag. Marko Čepon, univ. dipl. inž. zoot, strokovni tajnik za mesne pasme, BF–Oddelek za zootehniko
Peter Podgoršek, univ. dipl. inž. zoot., Kmetijski inštitut Slovenije
Saša Volarič, KGZS–zavod GO
Robert Škapin

cikasta pasma:

Rafko Rokavec, strokovni tajnik za cikasto pasmo, KGZS–zavod LJ
mag. Jože Bergant, dr. vet. med., OC Preska KGZS-zavod LJ
mag. Zoran Klinkon, dr. vet. med., član Društva za ohranjanje cikastega goveda v Sloveniji
Anton Burja, član Društva za ohranjanje cikastega goveda v Sloveniji
Metka Žan Lotrič, univ. dipl. inž. zoot., BF–Oddelek za zootehniko
mag. Marko Čepon, univ. dipl. inž. zoot., BF–Oddelek za zootehniko
Alojz Noč, član Društva za ohranjanje cikastega goveda v Sloveniji

Uvodno pojasnilo k katalogu je v vseh katalogih enako. Razlike med katalogi (posebnosti prikaza podatkov za posamezno pasmo) so v uvodu posebej poudarjene.

V prvem delu delovnega kataloga za leto 2009 so, z izjemo pri mesnih in cikasti pasmi, predstavljeni testirani in delno testirani biki, ki imajo zalogo semena ter so potencialni kandidati za osemenje v sezoni 2009, sledijo čakajoči in še živi biki v osemenjevalnih središčih Ptuj - Murska Sobota in Preska. Izbor bikov je opravil osemenjevalni center v sodelovanju s strokovnimi tajniki za posamezno pasmo.

V katalogu za posameznega bika navajamo **na prvi strani** osnovne podatke o biku in njegovem poreklu (slika 1).

OSNOVNI PODATKI O BIKU

1

- Ime, republiška številka plemenskega bika in identifikacijska številka bika;
- deleži pasem (razen pri ČB pasmi) in genotip za mlečno beljakovino kappa-kazein
  - datum rojstva in direktni test: leto zaključka testa, prirast od 165 do 365 dneva in napoved plemenske vrednosti (PV) za to lastnost
  - naslov rejca teleta

Vir podatkov so Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije ter potrdila o poreklu.

Genotipi za mlečno beljakovino kappa-kazein so označeni z AA, AB, BB in EE, zeleni genotip je BB.

2

Telesne mere bika, oznake po vrstnem redu pomenijo:

- v.v.** višina vihra,
- v.k.** višina križa,
- gl.p.** globina prsi,
- š.p.** širina prsi,
- o.p.** obseg prsi,
- š.k.** širina križa,
- d.t.** dolžina telesa,
- masa** telesna masa.

Vir podatkov so vsakoletna merjenja, ki jih opravijo predstavniki območne selekcijske službe in delovne skupine za odbiro in ocenitev bikov ter merjenja ob koncu direktnega testa v vzrejališču.

3

Podatki o rangu bika za nekatere lastnosti mlečnosti za dnevne kontrole (DK), ki izhajajo iz oktobrskega domačega (SI) oziroma INTERBULL (IN) avgustovskega obračuna plemenskih vrednosti. Interbull-center obračunava plemenske vrednosti za lastnosti količin: mleka, maščob in beljakovin, ne obračunava pa lastnosti vsebnosti. Poleg omenjenih treh lastnosti smo izračunali še indeks beljakovin in maščob (IBM). Rang za posamezno lastnost podajamo v odstotkih; izpisane so tudi napovedi plemenskih vrednosti za te lastnosti. V zadnjem stolpcu (N) pa je prikazano število vseh živali, uvrščenih v izračun ranga za posamezno lastnost.

Pri nekaterih bikih **mesnih** pasem so na tem mestu podane tudi **ocene zunanosti** preračunane na 100. Navajajo se ocene za sklope lastnosti: mišična razvitost, razvitost skeleta, pasemske lastnosti, funkcionalne lastnosti. Ocene preračunane na 100 pomenijo kakšen odstotek od maksimalne ocene je dobil posamezni bik za vsak sklop lastnosti. Bika je ocenil strokovni tajnik za mesne pasme.

Pri bikih **cikaste** pasme na tem mestu navajamo dodatne mere, ocene in lastnosti pri posameznem biku. Vsebino je pripravil strokovni tajnik za cikasto pasmo.

4

Delovna skupina za ocenitev in odbiro bikov vsako leto vsem živim bikom v osemenjevalnih središčih in testiranim bikom z zalogo semena, ki so potencialni kandidati za uvrstitev v osemenjevanje v naslednji sezoni, določi plemenski razred živali ter kategorijo in razred uporabe. **Plemenski razred živali** se določi na podlagi porekla, lastnega testa, lastnosti zunanosti in rezultatov testiranja na potomstvu (šifrant je v preglednici 4). Pri ocenjevanju in odbiri se bikom določi **kategorijo** (šifrant je v preglednici 5) in **razred uporabe** (šifrant je v preglednici 6).

5

Delovna skupina za ocenitev in odbiro bikov vsako leto oceni vse žive plemenske bika v osemenjevalnih središčih glede na **okvir (OK)**, **obliko (OB)** in **omišičenost (OM)**.

6 **Pogostnost prirojenih in drugih napak** pri teletih potomcih posameznega bika - če so bile pri teletih opažene in zabeležene napake, so navedene, podano je tudi število opažanj.

7 **Podatki o plodnosti** – navajamo število prvih osemenitev v posameznem letu, skupno število prvih osemenitev, non - return (% NR), veterinarsko oceno za konstitucijo ter plodnost (šifranta sta v preglednicah 8 in 9) in podatke o zalogah semena v posameznem letu. NR za leto 2008 je izračunan na 60. dan za obdobje od 1.7.2007 do 31.8.2008, torej za osemenitve od 1.7.2007 do 30.6.2008. Za leto 2008 se navaja število prvih osemenitev za obdobje od 1.1.2008 do 31.8.2008. Vir podatkov je osemenjevalno središče, veterinarske ocene pa pripravi Veterinarska fakulteta.

8 **V poreklu bika** navajamo starše, stare starše ter očete starih mater. Pri očetu bika navajamo za lastnosti mlečnosti poleg povprečnih vrednosti in plemenskih vrednosti iz domačega obračuna (SI) še plemenske vrednosti iz mednarodne primerjave - INTERBULL (IN). Glede na število vseh bikov, zajetih v mednarodno primerjavo, je za vsakega bika izračunan tudi rang v odstotkih. Izračun ranga je enak kot ga navajamo že pri razlagi podatkov o rangu za posameznega bika.

Pri materah in starih materah navajamo podatke za mlečnost v standardni laktaciji. Navajamo količino mleka, količino in vsebnost maščobe ter beljakovin v mleku za največjo laktacijo ter povprečja znanih laktacij. Podane so napovedi plemenskih vrednosti za te lastnosti ter IBM.

SKLOPI LASTNOSTI

Na drugi in tretji strani so podani rezultati zadnjega napovedovanja plemenskih vrednosti za posamezni sklop lastnosti. Vir podatkov za vključene napovedi plemenskih vrednosti je Center za strokovno delo v živinoreji, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko. Opis lastnosti, uporabljenih postopkov in metod napovedovanja plemenskih vrednosti je v publikaciji *Metode napovedovanja plemenskih vrednosti pri črnobeli, rjavi in lisasti pasmi govedi v letu 2001 (Potočnik in Krsnik, 2001)* in na spletnih straneh Centra za strokovno delo v živinoreji.

Za vsako lastnost pri biku poleg imena lastnosti in merske enote ali opisa mejnih vrednosti, podajamo še naslednje rezultate napovedovanja plemenskih vrednosti (PV):

R ocenjena točnost napovedi plemenske vrednosti v odstotkih,

N število potomcev, katerih meritve smo upoštevali pri napovedovanju PV,

Povpr. povprečna vrednost meritev potomcev

PV plemenska vrednost, izražena absolutno v enotah merjenja

PV12 standardizirana plemenska vrednost (en standardni odklon je 12 točk)

$$PV12_{ij} = \left((PV_{ij} - \overline{PV}_i) / SD_i \right) \times 12 + 100, \text{ pri čemer je:}$$

SD - standardni odklon obravnavane lastnosti,

i – indeks za populacijo, j – indeks za žival

Graf v grafičnem delu izrišemo PV12. Graf je postavljen tako, da je za rejca zelena vrednost na desni strani, nezaželena vrednost pa na levi strani grafa. Izjema je nekaj lastnosti iz sklopa telesne lastnosti (hrbet, nagib križa, skočni sklep, biclji, parklji in lastnosti seskov (debelina, dolžina, položaj, namestitvev), pri katerih so zelene vrednosti v drugačnem razponu. Pri teh lastnostih je na grafičnem prikazu zeleno območje (želena vrednost za $PV12 \pm 5$) označeno z okvirčkom.

Za večino lastnosti so bile plemenske vrednosti napovedane z modelom živali. Pri napovedovanju plemenskih vrednosti za lastnost prirast v direktnem testu je bila uporabljena metoda primerjalnih skupin (CC). Potek telitve je bil obračunan na podlagi odklonov bikov od povprečij (preglednica 1).

Preglednica 1: Metodika napovedovanja plemenskih vrednosti po sklopih lastnosti

Sklop lastnosti	Metode
Mlečnost	ponovljivostni model živali
Plodnost in potek telitve*	model živali
Telesne lastnosti prvesnic	model živali
Telesne lastnosti telet	model živali
Pitovne in klavne lastnosti	model živali, metoda primerjalnih skupin (CC)
Skupni selekcijski in vsi ostali indeksi	izračun za živali

*Odklon bika od povprečja

Lastnosti mlečnosti

Prikazani so rezultati napovedovanja plemenskih vrednosti za šest lastnosti mlečnosti za standardne laktacije (V 305) in za dnevne kontrole (DK): količina mleka, količina in vsebnost maščob, količina in vsebnost beljakovin ter indeks beljakovin in maščob (IBM). IBM izračunamo iz standardiziranih plemenskih vrednosti (PV12) za količino beljakovin in količino maščob. Pri indeksu IBM tehtamo PV12 za količino beljakovin z utežjo 0,8 in PV12 za količino maščobe z utežjo 0,2. V tem sklopu so prvič vključene tudi plemenske vrednosti za nove lastnosti: **število somatskih celic** (SSC), **sečnino** (ureo) in **laktozo** v mleku, ki so obračunane na podlagi podatkov dnevnik kontrol.

Kot zadnje v tem sklopu podajamo plemensko vrednost za **iztok mleka**, izračunano na nov način. Z letom 2004 smo pričeli z novim načinom spremljanja lastnosti iztoka mleka po katerem iztok mleka ocenjuje od 1 do 5, pri čemer pomeni 1 zelo počasen, 5 pa zelo hiter iztok mleka. Lastnost se ocenjuje v sklopu kontrole prireje mleka. Vsaka prvesnica se oceni dvakrat, in sicer ob drugi in tretji zaporedni kontroli po telitvi. Ocena je še vedno subjektivna in se po njej povpraša rejca. V obračun plemenske vrednosti smo poleg starih podatkov vključili tudi podatke pridobljene na nov način. To smo dosegli z uporabo t.i. dvolastnostnega modela, ki združuje informacije obeh načinov zbiranja podatkov in hkrati tudi pripomore k zanesljivejšim plemenskim vrednostim in večjim dednostnim deležem.

Plodnost in potek telitve

Sklop vključuje lastnosti: doba med telitvama (DMT), starost ob telitvi in težavnost telitve. Potek telitve navajamo za bika očeta prvesnic in bika očeta telet. Absolutna plemenska vrednost (PV) za težavnost telitve predstavlja odstotek težkih **prvih** telitev glede na povprečje pasme. Tako je po bikih z negativno PV za njeno vrednost večji odstotek težkih prvih telitev, kot je povprečje težkih telitev v populaciji. Biki s pozitivno PV pa imajo za njeno vrednost manjši odstotek težkih telitev, kot je povprečje težkih telitev v populaciji. Zaradi velike variabilnosti PV, PV12 računamo ločeno za negativne in ločeno za pozitivne plemenske vrednosti.

Telesne lastnosti ocenjene na prvesnicah

Te lastnosti lahko delimo na merjene, opisne in ocenjene lastnosti. Pri prikazu plemenskih vrednosti za merjene lastnosti je poleg lastnosti navedena merska enota. Pri ocenjenih lastnostih pa so navedene mejne vrednosti. Tu še prikazujemo plemensko vrednost za lastnost iztok mleka. Plemenske vrednosti so obračunane na podlagi podatkov iz prejšnjega načina ocenjevanja te lastnosti, ko smo iztok mleka ocenjevali z ocenami od 1 do 3.

Pri večini lastnosti je zelena čim večja vrednost PV12. Izjeme so lastnosti:

- hrbet, nagib križa, skočni sklep, lastnosti seskov (debelina, dolžina, položaj, namestitvev prednjih, namestitvev zadnjih), kjer je **zelena vrednost za PV12 = 100**.

Te lastnosti so označene z eno zvezdico (*). Poleg tega je pri teh lastnostih na grafičnem prikazu zelena območje (želena vrednost za PV12 ± 5) za posamezno lastnost označeno z okvirčkom.

Za lastnost:

- biclji je **želena vrednost za PV12 = 109**, torej za 0,75 standardne deviacije večja od povprečja, v prikazu je lastnost označena z dvema zvezdicama (**).

Za lastnost:

- parklji je **želena vrednost za PV12 = 118**, torej za 1,5 standardne deviacije večja od povprečja, v prikazu je lastnost označena s tremi zvezdicami (***)

Indeks za okvir (IND. OKVIR) se izračuna iz PV12 za lastnosti višina križa, širina in globina, ki ima v indeksu največji pomen. Prikazujemo tudi indeksa telesnih lastnosti, glede na namen uporabe. Pri izračunu indeksa za prirejo mleka (IND. MLEKO) so lastnosti okvira tehtane z gospodarsko težo 0,27, lastnosti oblik prav tako z 0,27 in lastnosti vimena z gospodarsko težo 0,46. Pri izračunu indeksa za kombinirano usmeritev s poudarkom na prireji mesa (IND. MESO-MLEKO) so lastnosti okvira tehtane z gospodarsko težo 0,59, lastnosti oblik z 0,29 in lastnosti vimena z gospodarsko težo 0,15.

Telesne lastnosti ocenjene na teletih

V tem sklopu navajamo sedem lastnosti, od katerih je ena merjena (obseg prsi), druge pa ocenjene.

Pitovne in klavne lastnosti

V sklopu pitovnih in klavnih lastnosti bikov so vse analizirane lastnosti standardizirane in enake za vse bike ne glede na njihovo starost. Sočasno pa so napovedi PV primerljive za vse do sedaj testirane bike rjave oziroma lisaste pasme.

V sklopu pitovnih in klavnih lastnosti bikov sta prikazana dva dnevna prirasta telesne mase in dnevni neto prirast, ki je v bistvu prirast klavnih polovic.

Masa klavnih polovic je standardizirana in pomeni lažjo direktno primerjavo zmogljivosti rasti ocenjenih bikov.

Za oceno klavnih polovic na liniji klanja in s tem za uvrstitev klavnih polovic v cenovne razrede sta pomembna skupna ocena klavnih polovic in indeks konformacije. Za presojo uporabne vrednosti klavnih polovic prikazujemo delež mesa in delež kosti v klavni polovici. Obe omenjeni tkivi sta standardizirani na enak odstotek lahko ločljivega loja. Pomeni, da primerjamo sestavo klavnih polovic vseh ocenjenih bikov med seboj pri enakem deležu loja v klavnih polovicah.

Indeks za prirast zajema vse tri dnevne priraste, med njimi pa ima največjo gospodarsko težo dnevni neto prirast. **Indeks klavnih lastnosti** vključuje poleg mase toplih polovic tudi indeks konformacije in delež mesa v klavnih polovicah. V **skupnem indeksu** imata enako gospodarsko težo oba delna indeksa.

Sklop skupni selekcijski indeksi

Tako kot indeksa telesnih lastnosti tudi skupni selekcijski indeks računamo za dve tržno-ekonomski situaciji, in sicer za prirejo mleka (MLEKO) in kombinirano rejo s poudarkom na prireji mesa (MESO- MLEKO). V posameznem skupnem selekcijskem indeksu so združene gospodarsko pomembne lastnosti za posamezno usmeritev, ki so tehtane z relativnimi ekonomskimi težami in so prilagojene za različne gospodarske usmeritve. Uteži s katerimi tehtamo plemenske vrednosti iz posameznih sklopov lastnosti so tokrat za rjavo pasmo nekoliko drugačne kot za lisasto in črno-belo. V skupna selekcijska indeksa za rjavo pasmo je dodan tudi fitness, ki vključuje plemensko vrednost za število somatskih celic. Relativne uteži oz. pomen posameznih sklopov lastnosti pri izračunavanju skupnih selekcijskih indeksov po pasmah prikazujemo v preglednici 2 .

V okviru sklopa skupni selekcijski indeksi je kot zadnja podana plemenska vrednost za dolgoživost živali. Prikazani so rezultati testnega obračuna.

Preglednica 2: Relativne uteži za izračun skupnega selekcijskega indeksa za posamezne sklope lastnosti za tržno ekonomski situaciji *mlečna* in *kombinirana* reja po pasmah

	Skupni selekcijski indeks po pasmah			
	LS, ČB	LS	RJ	
Sklop lastnosti	MLEKO (Mlečna reja)	MESO- MLEKO (Kombinirana reja)	MLEKO (Mlečna reja)	MESO- MLEKO (Kombinirana reja)
Lastnosti mlečnosti	0,35	0,09	0,44	0,09
Lastnosti plodnosti	0,10	0,10	0,09	0,10
Okvir	0,10	0,19	0,07	0,12
Omišičenost	0,05	0,18	0,02	0,18
Oblika	0,10	0,10	0,05	0,07
Vime	0,17	0,05	0,14	0,10
Iztok mleka	0,03	0,00	0,03	0,00
Potek telitve	0,05	0,09	0,03	0,09
Prirast	0,05	0,20	0,05	0,20
Fitnes			0,08	0,05

Za **bike mesnih pasem** prikazujemo le del napovedi plemenskih vrednosti obračunanih na rjavi, lisasti oziroma črno-beli populaciji. Iz drugega sklopa (Potek telitve) prikazujemo le lastnost telitve-oče telet, poleg te lastnosti prikazujemo tudi celotni četrti sklop (Telesne lastnosti telet).

UPORABLJENI ŠIFRANTI

Preglednica 3: Šifrant izvora živali in/ali podatkov

Oznaka	Izvor
SI	SLOVENIJA
AT	AVSTRIJA
BE	BELGIJA
BA	BOSNA IN HERCEGOVINA
BG	BOLGARIJA
CA	KANADA
HR	HRVAŠKA
CZ	ČEŠKA
DK	DANSKA
FI	FINSKA
FR	FRANCIJA
DE	NEMČIJA
HU	MADŽARSKA
IL	IZRAEL
IT	ITALIJA
NL	NIZOZEMSKA
CH	ŠVICA
GB	VELIKA BRITANIJA
US	AMERIKA
NE	NEZNANA DRŽAVA
IN	INTERBULL

Preglednica 4: Šifrant plemenskih razredov

Oznaka	Razred
E	elita
I.a	prvi A razred
I.	prvi razred
II.	drugi razred
III.	tretji razred

Preglednica 5: Šifrant kategorij bikov

Oznaka	Kategorija
I	mladi biki priznani za osemenjevanje
II	biki v testu
III	testirani biki
NP	Bik za pripust
IV	bik za posebne namene

Preglednica 6: Šifrant uporabe plemenskega bika

Oznaka	Uporaba
M	mladi biki
R	testirani biki brez omejitve osemenjevanja
RČ	delno testirani biki, z dovoljenjem za osemenjevanje
Č	čakajoči biki
RML	testirani biki s poudarkom na mleku
RMO	testirani biki s poudarkom na mesu
E	elitni biki
Rp	biki za pripust
I	v Sloveniji ni priporočen za osemenjevanje po rejskem programu

Preglednica 7: Šifrant pasem

Črkovna oznaka	Ime pasme
LS	lisasta
RJ	rjava
ČB	črno-bela
MB	montbeliard
CK	cikasta
PZ	pincgavska
AR	ameriška rjava
RH	rdeči holštajn
RW	Meuse-Rhine-Yssel (MRY)
LIM	limuzin
CHA	šarole
BBP	belgijska belo-plava
AL	siva tirolska
BAQ	Blonde d'Aquitaine

Preglednica 8: Šifrant veterinarskih ocen za konstitucijo

Ocena	Razlaga
I	bik ne kaže dednih napak
II	biki z manj dednimi napakami, ki ne zmanjšujejo gospodarske vrednosti živali
III	biki z več dednimi napakami, ki ne zmanjšujejo gospodarske vrednosti živali
IV	dedne napake, ki zmanjšujejo gospodarsko vrednost živali

Preglednica 9: Šifrant veterinarskih ocen za plodnost

Ocena	Razlaga
I	rezultati NR so večji od 65 %
II	rezultati NR so med 60 in 65 %, manjše motnje plodnosti
III	rezultati NR so med 60 in 65 %, večje motnje plodnosti
IV	seme je neuporabno
neo	nima veterinarske ocene za plodnost
sp	rezultatov NR še ni, seme je uporabno

GALLILEO**852221**

SI 23058079

CK 100 %

Kappa-kazein: AA

Rojen: 14.08.05

Rejec teleta: KUHAR ANDREJ, KLEMENČEVO 4, 1242 STAHOVICA

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
10.10.08	133	134	70	52	193	51	131	
04.04.08	130	132	69	46	191	50	130	
11.10.07	128	130	67	44	176	47	125	427
04.05.07	123	126	62	43	166	44	118	
15.11.06	115	119	56	35	152	40	110	

Bik je srednjega okvira, temnejše obarvanosti, s primerno hrbtno liso in pasami na stegnih. Je lepih telesnih oblik, ima nekoliko daljšo glavo z zelenimi kratkimi in naprej usmerjenimi rogovi. Je predstavnik LINIJE GALEB in polbrat bika Gamsa. Izhaja iz parjenja v sorodstvu, saj je njegova mati tudi mati njegovega očeta.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2007	I.	I	M

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			
11.10.07	5	7	6

Leto	število l. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	101	157	76.00		1200	
2007	56				1400	

851786 GALEB SI 92775516 CK 100 %	CIK SI 62175775 CK 100 %
	CIKA SI 92175772 CK 100 %
CIKA SI 92175772 CK 100 %	

GAMS**852230**

SI 03004175

Rojen: 12.03.05

CK 63 % RH 12 %
PZ 25 %**Kappa-kazein: AA**

Rejec teleta: GREGORČIČ IVAN, VRSNO 43, 5222 KOBARID

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
08.10.08	135	137	79	53	201	55	138	
14.04.08	133	135	75	49	195	51	135	
14.10.07	131	134	69	45	187	48	133	510
04.05.07	123	125	67	43	180	46	125	
08.03.07	122	125	66	40	172	45	122	
15.11.06	118	122	61	35	160	35	115	

Bik je nekoliko večjega okvira, skladnih telesnih oblik in skladnih oblik glave z naprej usmerjenimi rogovi. Je temnejše obarvan, s slabo izrazitimi belimi lisami. Je predstavnik LINIJE GALEB. V njegovem poreklu najdemo pasmo rdeči holštajn, saj je materin oče bik SOLO (50 % RH), zato pričakujemo dobro mlečnost.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2007	I.	I	M

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			
14.10.07	6	6	6

Leto	število l. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	141	189	68.40		1350	
2007	48				1800	

851786 GALEB SI 92775516 CK 100 %	CIK SI 62175775 CK 100 % CIKA SI 92175772 CK 100 %
RDEČKA SI 1836594 CK 25 % RH 25 % PZ 50 %	100192 SOLO SI ADM100192 CK 25 % RH 50 % CIKA SI 1599347 CK 25 % PZ 75 % AT 487000257 SPERBER

SURK**852277**

SI 73209995

CK 100 %

Kappa-kazein: AB

Rojen: 01.06.06

Rejec teleta: POVODNIK CILKA, PODGORJE OB SEVNIČNI 12A, 8292 ZABUKOVJE

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
10.10.08	128	130	67	42	174	46	129	
26.05.08	125	127	65	41	171	43	124	
05.03.08	122	125	60	39	162	42	117	
21.11.07	117	120	60	38	156	41	114	308

Bik je primernega okvira, lepih telesnih oblik, z ravno hrbtno linijo in korektnimi nogami. Ima lepo oblikovane rogove, nekoliko ozek smrček in prekinjeno hrbtno linijo. Je predstavnik LINIJE SLAP-SATURN. Po materini strani je potomec krave Cike, ki je tudi mati bika Smihela.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2007	I.	NP	Rp

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			

Leto	število l. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	9				1100	

851820 SATURN SI 52645451 CK 100 %	151255 SLAP SI 22175339 CK 100 % CIKA SI 1614325 CK 100 %
PISANA SI 1921933 CK 100 %	JABLAN SI 1450845 CK 100 % BELA SI 1906056 CK 100 %

SMIHEL**852299**

SI 43146640

CK 100 %

Kappa-kazein: BB

Rojen: 02.03.07

Rejec teleta: SMUKAVEC IZTOK, PODJELJE 13, 4267 SREDNJA VAS V BOHINJU

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
10.10.08	119	123	62	43	168	43	118	
26.05.08	114	117	59	38	158	40	113	
05.03.08	106	110	55	37	145	39	106	

Bik je manjšega okvira, obsežnega vampa in ima korektne noge. Negativni lastnosti sta delna uleknjenost in ohlapno nepovezano pleče. Pri uporabi tega bika izbiramo plemenice s skladno grajenim in dobro povezanim trupom. Je predstavnik LINIJE ŠVAJC. Po materi je polbrat Saturna. Obe liniji sta zelo zastopani v naši populaciji.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2008	I.	NP	Rp

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			

Leto	število l. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	9				480	

851809 ŠVAJC SI 12838037 CK 100 %	CIK SI 62175902 CK 100 %
	CIKA SI 1780399 CK 100 %
CIKA SI 1614325 CK 100 %	

MARIN**852406**

SI 13267704

Rojen: 13.04.07

CK 79 % RH 1 %
PZ 20 %

Kappa-kazein: AA

Rejec teleta: MRAK JANEZ, STUDENČICE 49, 1215 MEDVODE

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
08.10.08	125	127	65	42	178	44	124	
26.05.08	122	124	62	40	162	42	120	
04.03.08	115	118	59	39	159	42	115	

Bik je srednjega okvira in lepih telesnih oblik. Je fine konstitucije s svetlejšo pigmentacijo, ima tanko kožo in kratko dlako. Rogovi so kratki in nekoliko usmerjeni navzven. Je predstavnik LINIJE MIL in ima popolno poreklo. Po očetovi strani je potomec bika Mandelj, ki se je uporabljal v osemenjevanju zadnji dve leti. Mati Evropa se odlikuje po dobri mlečnosti, zato lahko pričakujemo, da bo na svoje potomke prenašal mlečni tip živali z dobro mlečnostjo.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2008	I.	NP	Rp

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			

Leto	število l. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	11		75.00		230	

851959 MANDELJ SI 92932085 CK 79 % RH 1 %	851551 MIŠKO SI 12402294 CK 58 % RH 3 % CIKA SI 1780399 CK 100 %
EVROPA SI 02921541 CK 79 % PZ 20 % RH 1 %	BOBI SI 02252650 CK 58 % RH 3 % PIKA SI 2044280 CK 100 %

TOM**851817**

SI 72838093

CK 63 % PZ 37 %

Kappa-kazein: AB

Rojen: 20.11.03

Rejec teleta: BALANTIČ JOŽEFA, ŽUPANJE NJIVE 21, 1242 STAHOVICA

Datum	v.v.	v.k.	gl.p.	š.p.	o.p.	š.k.	d.t.	masa
18.10.06	130	133	74	46	199	49	129	
30.03.06	126	128	67	42	180	46	127	
17.10.05	122	125	62	42	172	43	120	
22.03.05	115	118	56	37	155	36	115	

Bik je primernega okvira, lepih telesnih oblik, značilne cikaste obarvanosti z dobro izraženimi belimi lisami. Zaželeno je osemenjevanje plemenic s slabo izraženo belo liso. Je predstavnik LINIJE TOB.

LETO	PLEMENSKI RAZRED	UPORABA	
		KATEG.	RAZRED
2008			
2005	I.	I	M

PRIROJENE (IN DRUGE) NAPAKE PRI TELETIH

LETO	OK	OB	OM
2008			
10.10.06	4	7	5
17.10.05	4	7	6

Leto	število I. osemenitev		% NR	vet. oc.	Seme	
	v letu	skupaj			Zaloga	Odobr.
2008	32	283	67.10		950	
2007	80	251				
2006	78	171	79.20		1176	
2005	93		50.00		1400	

151176 TOB SI 1995618 CK 25 % PZ 75 %	750406 TOBI AT 551011157 PZ 100 %
	MURKA SI 1801561 CK 50 % PZ 50 % NAJ.: 2 6315 314 4.97 225 3.57 POV.: 5/5/5 4993 224 4.49 173 3.47
	AT 582400757 MILL
RDEŠKA SI 2095379 CK 100 %	BREZA SI 1450863 CK 100 %